

Bruxelles, den 30. juni 2023
(OR. en)

11143/23

ECOFIN 668
UEM 202
SOC 494
EMPL 345
COMPET 689
ENV 768
EDUC 281
RECH 313
ENER 404
JAI 914
GENDER 145
ANTIDISCRIM 139
JEUN 183
SAN 420

NOTE

---

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanters Komité/Rådet
Tidl. dok. nr.:	9838/1/23 REV 1
Komm. dok. nr.:	COM(2023) 613 final
Vedr.:	RÅDETS HENSTILLING om Cyperns nationale reformprogram for 2023 og med Rådets udtalelse om Cyperns stabilitetsprogram for 2023

Hermed følger til delegationerne ovennævnte udkast til Rådets henstilling som drøftet af Rådet og Det Europæiske Råd på grundlag af Kommissionens henstilling COM(2023) 613 final.

RÅDETS HENSTILLING

af ...

om Cyperns nationale reformprogram for 2023 og med Rådets udtalelse om Cyperns stabilitetsprogram for 2023

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer², særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

---

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,
som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,
som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,
som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,
som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og
som tager følgende i betragtning:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241³, der oprettede genopretnings- og resiliensfaciliteten ("faciliteten"), trådte i kraft den 19. februar 2021. Faciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelsen af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af Unionen. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester bidrager faciliteten til den økonomiske og inklusive genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige og væksthæmende reformer og investeringer, navnlig reformer og investeringer, der skal fremme den grønne og den digitale omstilling og gøre medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i Unionen og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder. Det maksimale finansielle bidrag for hver medlemsstat inden for rammerne af faciliteten blev i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 ajourført den 30. juni 2022.

---

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

- (2) Den 22. november 2022 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2023, som markerede starten på det europæiske semester 2023 for samordning af de økonomiske politikker. Det Europæiske Råd godkendte den 23. marts 2023 prioriteterne i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2023, som er centreret omkring de fire dimensioner af konkurrencedygtig bæredygtighed. Den 22. november 2022 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2023, hvori Cypern blev udpeget som en af de medlemsstater, som kan være påvirket eller kan være i risiko for at blive påvirket af ubalancer. Det er derfor nødvendigt med en dybdegående undersøgelse. Samme dag vedtog Kommissionen tillige en udtalelse om Cyperns udkast til budgetplan 2023. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet og et forslag til den fælles rapport om beskæftigelsen 2023, der analyserer gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet⁴ ("henstillingen om euroområdet fra 2023") den 16. maj 2023 og den fælles rapport om beskæftigelsen den 13. marts 2023.
- (3) Selv om Unionens økonomier udviser bemærkelsesværdig modstandsdygtighed, har den geopolitiske kontekst fortsat en negativ indvirkning. Unionen står last og brast med Ukraine og har i sin økonomiske og socialpolitiske dagsorden fokus på dels at mindske de negative konsekvenser af energichok for både sårbare husholdninger og virksomheder på kort sigt, dels at fortsætte bestræbelserne på at gennemføre den grønne og den digitale omstilling, støtte bæredygtig og inklusiv vækst, sikre makroøkonomisk stabilitet og øge modstandsdygtigheden på mellemlang sigt. Der fokuseres i høj grad også på at øge Unionens konkurrenceevne og produktivitet.

---

⁴ Rådets henstilling af 16. maj 2023 om den økonomiske politik i euroområdet (EUT C 180 af 23.5.2023, s. 1).

- (4) Den 1. februar 2023 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse med titlen "En industriplan for den grønne pagt til den CO₂-neutrale tidsalder" ("industriplanen for den grønne pagt"). Målet med industriplanen for den grønne pagt er at øge konkurrenceevnen for Unionens nettonulindustri og støtte den hurtige omstilling til klimaneutralitet. Planen supplerer den igangværende indsats under den europæiske grønne pagt og REPowerEU. Den har også til formål at skabe et gunstigere miljø for at øge Unionens produktionskapacitet inden for de nettonulteknologier og -produkter, der er nødvendige for at nå Unionens ambitiøse klimamål, og at sikre adgang til relevante kritiske råstoffer, herunder ved diversificering af forsyninger, korrekt udnyttelse af geologiske ressourcer i medlemsstaterne og maksimering af genanvendelsen af råstoffer. Industriplanen for den grønne pagt er baseret på fire søjler: forudsigelige og forenklede lovgivningsmæssige rammer, hurtigere adgang til finansiering, forbedring af færdigheder og åben handel med henblik på modstandsdygtige forsyningskæder. Den 16. marts 2023 offentliggjorde Kommissionen en yderligere meddelelse med titlen "EU's konkurrenceevne på lang sigt efter 2030", der er bygget op omkring ni gensidigt forstærkende indsatsområder og målet om at arbejde hen imod en vækstfremmende lovgivningsramme. I meddelelsen opstilles politiske prioriteter, der har til formål aktivt at sikre strukturelle forbedringer, målrettede investeringer og lovgivningsmæssige foranstaltninger med henblik på Unionens og medlemsstaternes konkurrenceevne på lang sigt. Nedenstående henstillinger hjælper med at opfylde disse prioriteter.
- (5) I 2023 fortsætter det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker med at udvikle sig i overensstemmelse med gennemførelsen af faciliteten. At gennemføre genopretnings- og resiliensplanerne fuldt ud er fortsat et vigtigt element i opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, eftersom planerne indeholder foranstaltninger til at håndtere alle eller en betydelig del af de relevante landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt i de senere år. De landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020 og 2022 er fortsat yderst relevante for genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241.

- (6) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435⁵ ("REPowerEU-forordningen"), der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på en hurtig udfasning af Unionens afhængighed af import af russiske fossile brændstoffer. Dette vil bidrage til energisikkerhed og diversificering af Unionens energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringsskapaciteten og energieffektiviteten. REPowerEU-forordningen giver medlemsstaterne mulighed for at tilføje et nyt REPowerEU-kapitel til deres nationale genopretnings- og resiliensplaner for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene. Disse reformer og investeringer vil også bidrage til at øge konkurrenceevnen for Unionens nettonulindustri som skitseret i industriplanen for den grønne pagt og til at imødekomme de energirelaterede landespecifikke henstillinger, der blev udstedt til medlemsstaterne i 2022, og som måtte blive udstedt i 2023. Med REPowerEU-forordningen indføres der en ny kategori af ikketilbagebetalingspligtig finansiel støtte, der stilles til rådighed for medlemsstaterne til finansiering af nye energirelaterede reformer og investeringer inden for rammerne af deres genopretnings- og resiliensplaner.

---

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1).

- (7) Den 8. marts 2023 vedtog Kommissionen en meddelelse om finanspolitiske retningslinjer for 2024 ("meddelelsen af 8. marts 2023"). Den har til formål at støtte udarbejdelsen af medlemsstaternes stabilitets- og konvergensprogrammer og dermed styrke den politiske samordning. Kommissionen mindede om, at stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul deaktiveres ved udgangen af 2023. Den opfordrede til i 2023 og 2024 at føre en finanspolitik, der sikrer en holdbar gæld på mellemlang sigt og øger den potentielle vækst på en bæredygtig måde, og opfordrede medlemsstaterne til i deres stabilitets- og konvergensprogrammer for 2023 at redegøre for, hvordan deres finanspolitiske planer vil sikre, at traktatens referenceværdi på 3 % af bruttonationalproduktet (BNP) overholdes, og at gælden nedbringes troværdigt og konstant eller holdes på et forsvarligt niveau på mellemlang sigt. Kommissionen opfordrede også medlemsstaterne til at udfase de nationale finanspolitiske foranstaltninger, der er indført for at beskytte husholdninger og virksomheder mod energiprischokket, begyndende med de mindst målrettede. Den præciserede, at hvis det bliver nødvendigt at forlænge støtteforanstaltninger på grund af et fornyet pres på energipriserne, bør medlemsstaterne i højere grad målrette sådanne foranstaltninger mod sårbare husholdninger og virksomheder. Kommissionen anførte, at de finanspolitiske henstillinger skulle kvantificeres og differentieres. De finanspolitiske henstillinger ville desuden som foreslået i Kommissionens meddelelse af 9. november 2022 om retningslinjer for en reform af rammen for økonomisk styring i EU blive formuleret på grundlag af de primære nettoudgifter. Den henstillede, at alle medlemsstaterne fortsat beskytter nationalt finansierede investeringer og sørger for at anvende midlerne fra faciliteten og andre EU-midler effektivt, navnlig i lyset af målsætningerne for den grønne og den digitale omstilling og om øget modstandsdygtighed. Kommissionen påpegede, at den i overensstemmelse med de gældende regler vil foreslå Rådet i foråret 2024 at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af endelige data for 2023.

- (8) Den 26. april 2023 fremsatte Kommissionen lovgivningsforslag med henblik på at gennemføre en omfattende reform af reglerne for økonomisk styring i Unionen. Hovedformålet med forslagene er at styrke holdbarheden af den offentlige gæld og fremme bæredygtig og inklusiv vækst i alle medlemsstater gennem reformer og investeringer. I sine forslag sigter Kommissionen mod at øge nationalt ejerskab, forenkle rammen og i højere grad fokusere på den mellemlange bane, i kombination med en stærkere og mere sammenhængende håndhævelse. Ifølge Rådets konklusioner af 14. marts 2023 om retningslinjer for en reform af rammen for økonomisk styring i EU er det hensigten at afslutte lovgivningsarbejdet i 2023.
- (9) Den 17. maj 2021 indgav Cypern sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til nævnte forordning. Den 28. juli 2021 vedtog Rådet en gennemførelsesafgørelse om godkendelse af vurderingen af Cyperns genopretnings- og resiliensplan⁶. Tilrådighedsstillingen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har vedtaget en afgørelse om, at Cypern på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.

---

⁶ ST 10686/2021, ST 10686/2021 ADD 1.

- (10) Den 9. maj 2023 forelagde Cypern sit nationale reformprogram for 2023 og den 2. maj 2023 sit stabilitetsprogram for 2023 i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1466/97. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen. Det nationale reformprogram for 2023 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Cyperns halvårslige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af genopretnings- og resiliensplanen.
- (11) Den 24. maj 2023 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Cypern 2023. Heri foretages der en vurdering af Cyperns fremskridt med gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet mellem 2019 og 2022, og der gøres status over Cyperns gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til de udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer. Rapporten indeholder også en vurdering af Cyperns fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

- (12) Kommissionen har foretaget en dybdegående undersøgelse for Cypern i henhold til artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011 og offentliggjort resultatet heraf den 24. maj 2023. Kommissionen konkluderede, at Cypern er berørt af makroøkonomiske ubalancer. Sårbarheden i forbindelse med den private og den offentlige gæld og udlandsgælden er samlet set blevet mindre, men den giver fortsat anledning til bekymring. Navnlig er den høje gæld, herunder i form af misligholdte lån, faldet betydeligt, og den forventes at fortsætte med at falde, mens underskuddet på de løbende poster fortsat er et problem. Den private gæld har været faldende siden 2015, undtagen i 2020 under covid-19-krisen, og den forventes fortsat at falde i 2023 og 2024, hvilket understøttes af nominal BNP-vækst. Højere renter kan imidlertid lægge pres på serviceringen af gælden, da lån med variabel rente er fremherskende. Den private gæld og udlandsgælden påvirkes af tilstedeværelsen af enheder med særligt formål i Cypern, som øger gælds niveauet, men udgør en begrænset risiko for økonomien. Omfanget af misligholdte lån hos bankerne er faldet markant i de seneste år takket være salg af misligholdte lån, afskrivninger, kontante tilbagebetalinger, afhjælpning og konvertering af gæld til aktiver. Den offentlige gæld er faldet støt, og den er faldet til under niveauet før pandemien og forventes at falde yderligere i 2023 og 2024. På trods af opsvinget i turismen steg det store underskud på de løbende poster i 2022, hvilket afspejler en robust indenlandsk efterspørgsel samt høje energipriser, og underskuddet forventes at falde noget i 2023 og 2024, men at forblive stort. Den politiske reaktion har været positiv. En række foranstaltninger i genopretnings- og resiliensplanen forventes at bidrage til at diversificere økonomien, støtte vækst i eksporten og reducere den høje afhængighed af olieimport. Som led i genopretnings- og resiliensplanen blev der i midten af 2022 vedtaget en pakke med ændringer af lovgivningen om kreditovertagende virksomheder og kreditservicevirksomheder, som forbedrer deres arbejdsmiljø og støtter nedbringelsen af omfanget af misligholdte lån. Efter flere forlængelser ophørte suspensionen af tvangsauktioner i februar: en effektiv ramme for tvangsauktioner er afgørende for at tilskynde låntagerne til at deltage i omstrukturering af lån, reducere omfanget af misligholdte lån i økonomien yderligere, bidrage til at nedbringe den private gældsætning og øge betalingsdisciplinen.

- (13) Ifølge data valideret af Eurostat vendte Cyperns offentlige saldo fra et underskud på 2,0 % af BNP i 2021 til et overskud på 2,1 % i 2022, mens den offentlige gæld faldt fra 101,2 % af BNP ved udgangen af 2021 til 86,5 % ved udgangen af 2022.
- (14) Den offentlige saldo er blevet påvirket af de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne. I 2022 omfattede dette indtægtsreducerende finanspolitiske foranstaltninger i form af en nedsættelse af punktafgiften på brændstofprodukter (benzin og diesel med 7 cent pr. liter og brændsel til opvarmning med 5,37 cent pr. liter) for alle forbrugere og en nedsættelse af momssatsen for husstandenes elforbrug fra 19 % til 9 % (med en yderligere reduktion for sårbare husholdninger til 5 %), mens det omfattede udgiftsforøgende finanspolitiske foranstaltninger i form af en subsidiering af stigningen i eltaksterne, der dækkede mellem 50 % og 100 % af stigningen. Med henblik på gennemførelsen af denne subsidieringsforanstaltning gennemfører regeringen betalinger til Cyperns fuldt ud statsejede elektricitetsmyndighed. Kommissionen anslår nettobudgetomkostningerne ved alle disse foranstaltninger til 0,7 % af BNP i 2022. Den offentlige saldo er også blevet påvirket af budgetomkostningerne ved at yde midlertidig beskyttelse til fordrevne personer fra Ukraine, som anslås til 0,1 % af BNP i 2022. Samtidig faldt de anslåede omkostninger til midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen til 0,3 % af BNP i 2022 fra 2,9 % i 2021.
- (15) Den 18. juni 2021 henstillede Rådet, at Cypern i 2022⁷ fastholdt en understøttende finanspolitisk kurs, som omfattede finanseffekten fra faciliteten, og opretholdt nationalt finansierede investeringer.

---

⁷ Rådets henstilling af 18. juni 2021 med Rådets udtalelse om Cyperns stabilitetsprogram for 2021 (EUT C 304 af 29.7.2021, s. 58).

- (16) Ifølge Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs⁸ i 2022 neutral, hvilket var passende i en situation med høj inflation. I overensstemmelse med Rådets henstilling fortsatte Cypern med at støtte genopretningen med investeringer, der skal finansieres ved hjælp af faciliteten. Udgifter finansieret med tilskud under faciliteten og andre EU-midler beløb sig til 1,4 % af BNP i 2022 (1,6 % af BNP i 2021). Faldet i udgifter finansieret af tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler i 2022 skyldtes startfasen af den nye programmeringsperiode for andre EU-midler. Nationalt finansierede investeringer indebar et kontraktivt bidrag på 0,1 procentpoint til finanspolitikken⁹. Cypern bevarede derfor ikke nationalt finansierede investeringer, hvilket ikke er i overensstemmelse med Rådets henstilling. Samtidig ydede væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. nye foranstaltninger på indtægtssiden) et neutralt bidrag til finanspolitikken. Cypern har derfor i tilstrækkelig grad holdt væksten i nationalt finansierede løbende udgifter under kontrol.
- (17) Det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne i stabilitetsprogrammet for 2023, er gunstigere end Kommissionens forårsprognose 2023 for 2023 og i tråd med det derefter. Regeringen forventer en realvækst i BNP på 2,8 % i 2023 og 3,0 % i 2024. Til sammenligning forventes der i Kommissionens forårsprognose 2023 en lavere realvækst i BNP på 2,3 % i 2023 og 2,7 % i 2024, hvilket primært tilskrives den indenlandske efterspørgsels lavere bidrag til væksten.

---

⁸ Den finanspolitiske kurs bestemmes som ændringen i primære udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden), idet der ses bort fra kriserelaterede midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen, mens udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra faciliteten og andre EU-midler medtages, i forhold til den potentielle vækst på mellemlang sigt. Yderligere oplysninger findes i tekstboks 1 i de finanspolitiske statistiske tabeller.

⁹ Andre nationalt finansierede investeringsudgifter indebar et ekspansivt bidrag på 0,2 procentpoint af BNP.

- (18) I sit stabilitetsprogram for 2023 forventer regeringen, at det offentlige overskud vil falde marginalt fra 2,1 % i 2022 til 2,0 % af BNP i 2023. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 ventes den offentlige gældskvote at falde fra 86,5 % ved udgangen af 2022 til 81,1 % ved udgangen af 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 forventes der et offentligt overskud på 1,8 % af BNP i 2023. Dette er i overensstemmelse med overskuddet ifølge stabilitetsprogrammet for 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 vil den offentlige gældskvote med 80,4 % ligge på nogenlunde samme niveau ved udgangen af 2023.
- (19) Den offentlige saldo i 2023 ventes fortsat at blive påvirket af de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne. Det er foranstaltninger, der er blevet forlænget fra 2022, navnlig en nedsættelse af punktafgiften på brændstofprodukter for alle forbrugere og en subsidiering af stigningen i eltaksterne. Nettobudgetomkostningerne ved støtteforanstaltningerne forventes ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 at ligge på 0,4 % af BNP i 2023¹⁰. De fleste foranstaltninger i 2023 synes ikke at være rettet mod de mest sårbare husholdninger eller virksomheder, og mange af dem bevarer ikke fuldt ud prissignalet som middel til at reducere energifterspørgslen og øge energieffektiviteten. Som følge heraf anslås størrelsen af de målrettede støtteforanstaltninger, der skal tages i betragtning ved vurderingen af efterlevelsen af Rådets henstilling af 12. juli 2022¹¹, i Kommissionens forårsprognose 2023 til 0,0 % af BNP i 2023 (sammenlignet med 0,1 % af BNP i 2022).

---

¹⁰ Tallene angiver de årlige budgetomkostninger ved sådanne foranstaltninger, inkl. løbende indtægter og udgifter samt – hvis det er relevant – investeringsforanstaltninger.

¹¹ Rådets henstilling af 12. juli 2022 om Cyperns nationale reformprogram for 2022 og med Rådets udtalelse om Cyperns stabilitetsprogram for 2022 (EUT C 334 af 1.9.2022, s. 104).

- (20) I sin henstilling af 12. juli 2022 henstillede Rådet, at Cypern træffer foranstaltninger med henblik på i 2023 at sikre, at væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter er i overensstemmelse med en overordnet neutral finanspolitisk kurs¹², under hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til de husholdninger og virksomheder, som er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og til personer på flugt fra Ukraine. Cypern bør være rede til at tilpasse de løbende udgifter til den omskiftelige situation. Det blev også henstillet til Cypern at øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed under hensyntagen til REPowerEU-initiativet, herunder ved at anvende faciliteten og andre EU-midler.
- (21) I Kommissionens forårsprognose 2023 forventes den finanspolitiske kurs i 2023 at være stort set neutral (-0,1 % af BNP). Den finanspolitiske kurs i 2022 var neutral (0,0 % af BNP). Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtsiden) ventes i 2023 at indebære et neutralt bidrag på 0,0 % af BNP til finanspolitikken. Dette omfatter de reducerede omkostninger til målrettede støtteforanstaltninger for de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, med 0,1 % af BNP. Alt i alt er den forventede vækst i nationalt finansierede primære løbende udgifter i overensstemmelse med Rådets henstilling af 12. juli 2022. Udgifter finansieret med tilskud under faciliteten og andre EU-midler ventes at beløbe sig til 0,8 % af BNP i 2023, mens nationalt finansierede investeringer forventes at yde et ekspansivt bidrag til finanspolitikken på 0,8 procentpoint¹³. Cypern planlægger derfor at finansiere yderligere investeringer gennem faciliteten og andre EU-midler, på samme måde som nationalt finansierede investeringer ventes fastholdt. Landet planlægger at finansiere offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed, bl.a. et markedsstyringssystem for det cypriotiske elmarked, opførelse af nye energieffektive bygninger, herunder et nyt hospital for mental sundhed, energieffektivitetsopgradering af skoler og forbedring af vandsikkerheden for regionerne Nicosia og Larnaca via anlæggelsen af et reservoir, og dette finansieres delvis af faciliteten og andre EU-midler.

---

¹² På grundlag af Kommissionens forårsprognose 2023 anslås den potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt (gennemsnit over 10 år) i Cypern, som anvendes til at måle den finanspolitiske kurs, nominelt til 8,2 %.

¹³ Andre nationalt finansierede investeringsudgifter skønnes at indebære et neutralt bidrag på 0,0 procentpoint af BNP.

- (22) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes det offentlige overskud at stige til 2,3 % af BNP i 2024. Stigningen i 2024 afspejler hovedsagelig stigningen i socialsikringsbidragene fra den 1. januar 2024. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes den offentlige gældskvote at falde til 72,9 % ved udgangen af 2024. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 et offentligt overskud på 2,1 % af BNP i 2024. Dette er i overensstemmelse med overskuddet ifølge stabilitetsprogrammet for 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 vil den offentlige gældskvote med 72,5 % ligge på nogenlunde samme niveau ved udgangen af 2024.
- (23) Ifølge stabilitetsprogrammet skal alle energistøtteforanstaltninger udfases i 2024. Kommissionen forventer også en fuldstændig udfasning af energistøtteforanstaltninger i 2024. Denne forventning er baseret på antagelsen om, at der ikke sker nye stigninger i energipriserne.
- (24) Ifølge programmet planlægger Cypern at opfylde den mellemfristede budgetmålsætning – en strukturel budgetsaldo på 0,0 % af BNP – i 2023 og at fastholde den i resten af programperioden. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 forventes der en strukturel saldo på +0,9 % af BNP i 2023 og +1,3 % af BNP i 2024, dvs. over den mellemfristede budgetmålsætning. En forsigtig finanspolitik i 2024 vil også bidrage til at styrke stillingen over for udlandet.
- (25) Under antagelse af en uændret politik vil de nationalt finansierede primære nettoudgifter¹⁴ ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 stige med 3,6 % i 2024.
- (26) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes de offentlige investeringer at falde fra 3,0 % af BNP i 2023 til 2,8 % af BNP i 2024. De lavere investeringer afspejler et konstant nominelt investeringsniveau ved et højere BNP.

---

¹⁴ Ved primære nettoudgifter forstås nationalt finansierede udgifter eksklusive diskretionære foranstaltninger på indtægtsiden og renteudgifter samt konjunkturbestemte arbejdsløshedsudgifter.

- (27) Stabilitetsprogrammet for 2023 udstikker en mellemfristet finanspolitisk kurs frem til 2026. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes det offentlige overskud at forblive konstant på 2,3 % af BNP i 2025 og at stige til 2,4 % i 2026. Den offentlige saldo forventes derfor at opfylde traktatens relevante referenceværdi i løbet af programperioden. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 ventes den offentlige gældskvote at falde fra 72,9 % ved udgangen af 2024 til 60,1 % ved udgangen af 2026.
- (28) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.2 i bilag V til nævnte forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Cypern er i gang med at gennemføre sin genopretnings- og resiliensplan, dog med risiko for en vis forsinkelse. Cypern indgav en betalingsanmodning svarende til 14 milepæle i genopretnings- og resiliensplanen, hvilket resulterede i en samlet udbetaling på 85 mio. EUR. Cyperns genopretnings- og resiliensplan er forholdsvis omfattende og af kompleks karakter. For at minimere risikoen for forsinkelser er en stærk styring og løbende overvågning af genopretnings- og resiliensplanen helt central. Cyperns genopretnings- og resiliensplan forventes at blive revideret, så den omfatter REPowerEU-foranstaltninger og tager hensyn til det nedsatte maksimale finansielle bidrag. Den hurtige medtagelse af det nye REPowerEU-kapitel i genopretnings- og resiliensplanen vil gøre det muligt at finansiere yderligere reformer og investeringer til støtte for Cyperns strategiske mål på energiområdet og inden for den grønne omstilling. Det er fortsat vigtigt systematisk og på en effektiv måde at inddrage lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og andre relevante interessenter for at sikre en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen samt af andre økonomipolitiske og beskæftigelsespolitiske tiltag, der går ud over denne plan, og således sikre et bredt ejerskab til den overordnede politiske dagsorden.

- (29) Kommissionen godkendte alle Cyperns programmeringsdokumenter vedrørende samhørighedspolitikken i 2022. En hurtig gennemførelse af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken i komplementaritet og synergi med genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, er afgørende for at opnå den grønne og den digitale omstilling og øge den økonomiske og sociale modstandsdygtighed samt for at sikre en afbalanceret territorial udvikling i Cypern.
- (30) Foruden de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen og programmerne vedrørende samhørighedspolitikken adresserer, står Cypern også over for andre udfordringer, der knytter sig til erhvervsklimaet, navnlig med hensyn til forvaltningen af statsejede virksomheder, anvendelsen af vedvarende energi, opgraderingen og moderniseringen af elnettet, energisammenkoblinger, energieffektivitet, bæredygtig transport og færdigheder, der er nødvendige for den grønne omstilling.

- (31) Der er mangler i forvaltningssystemet for så vidt angår internationale standarder, f.eks. OECD's retningslinjer for virksomhedsledelse i statsejede virksomheder og Verdensbankens værktøjskasse for virksomhedsledelse i statsejede virksomheder. Navnlig vil øget gennemsigtighed og større ansvarlighed for de finansielle resultater og offentlige mål øge de statsejede virksomheders effektivitet, og det samme gælder gennemførelsen af bedste praksis såsom en meritbaseret og gennemsigtig proces for udnævnelser til statsejede virksomheders ledelsesorganer. En flytning af ejerskabsfunktionen for de statsejede virksomheder fra de politikorienterede fagministerier til et særligt centralt organ eller som minimum oprettelse af en central overvågningsenhed i finansministeriet vil også forbedre den nuværende situation. En forbedring af forvaltningen vil bidrage til at sikre, at centrale offentlige investeringsprojekter, der gennemføres af statsejede virksomheder, afsluttes i tide, hvilket vil lette den grønne og den digitale omstilling. Ved at træffe foranstaltninger vedrørende statsejede virksomheder vil forvaltningen i Cypern blive mere effektiv og markedet for lokale og udenlandske virksomheder mere retfærdigt og gennemsigtigt. Dette er i overensstemmelse med målene i den langsigtede strategi for Cypern og den handlingsplan, der understøtter den (inden for rammerne af initiativet for modernisering af halvoffentlige virksomheder og skabelse af de rette incitamentter til innovation og effektivitet). Politikker, der har til formål at forbedre forvaltningen af statsejede virksomheder, kan også bidrage til at øge den offentlige sektors effektivitet. Cypern har anmodet om teknisk bistand fra Den Internationale Valutafond med hensyn til forvaltningen af statsejede virksomheder.

(32) I Cypern kan de vedvarende energikilders fulde potentiale frigøres yderligere, navnlig ved at foretage yderligere investeringer i at opgradere og modernisere elnettet og ved at satse på energilagingsanlæg i netskala. Elkøbsaftaler og differencekontrakter kan være egnede økonomiske instrumenter til at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi. Cypern anvender i øjeblikket ingen gas, men olie udgør 83,2 % af energiforsyningsmikset. I betragtning af de store udsving i energipriserne på de globale markeder er det afgørende for den cypriotiske økonomis bæredygtighed at mindske den store afhængighed af olie, som landet udelukkende importerer. For at diversificere energiforsyningen og mindske importafhængigheden vil Cypern drage fordel af elsammenkoblinger og en øget anvendelse af vedvarende energikilder samt nye infrastruktur- og netinvesteringer. Derudover kan energieffektivitetspolitikkerne udvides og fremskyndes for at begrænse væksten i energiforbruget. Energieffektivitetsforanstaltninger forventes også at bidrage til at afhjælpe den energifattigdom, som en stor del af befolkningen oplever (19,4 % i 2021), bl.a. ved at anvende samhørighedsmidler, såfremt det er relevant. Cypern ville drage fordel af et skift i retning af bæredygtig transport. Øen er i øjeblikket afhængig af privat transport, og hele transportsektoren stod for 21 % af de samlede drivhusgasemissioner i 2020, mens elektriske køretøjs andel af nyregistreringer og antallet af ladestander pr. køretøj er lavest i Unionen. Der er behov for et højere ambitionsniveau for at reducere drivhusgasemissionerne og øge anvendelsen af vedvarende energi og energieffektiviteten, hvis Cypern skal opfylde Fit for 55-målene.

- (33) Mangel på arbejdskraft og færdigheder i sektorer og erhverv, der er væsentlige for den grønne omstilling, herunder fremstilling, udbredelse og vedligeholdelse af nettonul teknologier, skaber flaskehalse i omstillingen til en nettonul økonomi. I 2022 oplevede flere erhverv med specifikke færdigheder eller viden, der er nødvendige i den grønne omstilling, mangel på arbejdskraft, og i nøglesektorer (f.eks. bygge- og anlæg og produktion) blev der registreret en stigende andel af ledige stillinger. Uddannelsessystemer af høj kvalitet, der reagerer på ændrede behov på arbejdsmarkedet, samt målrettede opkvalificerings- og omskolingsforanstaltninger er afgørende for at afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft og fremme inklusion og omfordeling af arbejdskraft. For at frigøre det uudnyttede arbejdskraftudbud er det nødvendigt, at disse foranstaltninger er tilgængelige, navnlig for enkeltpersoner og i de sektorer og regioner, der er mest berørt af den grønne omstilling.
- (34) Rådet har på baggrund af Kommissionens vurdering gennemgået stabilitetsprogrammet for 2023, og dets udtalelse¹⁵ afspejles i henstilling 1.

---

¹⁵ I henhold til artikel 5, stk. 2, og artikel 9, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1466/97.

- (35) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euromedlemsstaternes økonomier og deres kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet, at medlemsstaterne i euroområdet træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, med henblik på at i) bevare gældsholdbarheden og afholde sig fra bred støtte til den samlede efterspørgsel i 2023, målrette de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde virkningerne af høje energipriser, bedre, og overveje passende måder at afvikle støtten på, efterhånden som energiprispresset mindskes; ii) opretholde et højt offentligt investeringsomfang og fremme private investeringer til støtte for den grønne og den digitale omstilling; iii) støtte en lønudvikling, der afbøder tabet af købekraft og samtidig begrænser anden runde-effekter på inflationen, forbedre de aktive arbejdsmarkedspolitikker yderligere og afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft; iv) forbedre erhvervsklimaet og sikre, at energistøtten til virksomheder er omkostningseffektiv, midlertidig og målrettet levedygtige virksomheder, og at den opretholder incitamenter til den grønne omstilling, samt v) bevare den makrofinansielle stabilitet og overvåge risici og samtidig fortsætte arbejdet med at fuldføre bankunionen. For Cypern bidrager henstilling 1, 2, 3 og 4 til gennemførelsen af den første, anden, tredje og fjerde henstilling i henstillingen om euroområdet fra 2023.
- (36) På baggrund af Kommissionens dybdegående undersøgelse og vurderingen heri har Rådet gennemgået det nationale reformprogram for 2023 og stabilitetsprogrammet for 2023. Dets henstillinger i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011 afspejles i henstilling 1. De politiske tiltag, der er nævnt i henstilling 1, bidrager til at håndtere sårbarheder relateret til privat gæld, offentlig gæld og udlandsgæld. Henstilling 2 bidrager til at gennemføre henstilling 1. De politikker, der er omhandlet i henstilling 1, bidrager dels til at rette op på ubalancer, dels til at gennemføre henstillingerne i henstillingen om euroområdet fra 2023, jf. betragtning 35,

HENSTILLER, at Cypern i 2023 og 2024 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. afvikle de gældende energistøttenødforanstaltninger hurtigst muligt i 2023 og 2024; hvis nye stigninger i energipriserne nødvendiggør nye eller fortsatte støtteforanstaltninger, sikre, at sådanne støtteforanstaltninger er rettet mod at beskytte sårbare husholdninger og virksomheder, er finanspolitisk overkommelige og opretholder incitamenter til energibesparelser; samtidig med at der opretholdes en sund finanspolitisk stilling i 2024, bevare nationalt finansierede offentlige investeringer og sikre en effektiv udnyttelse af tilskud under faciliteten og af andre EU-midler, navnlig for at fremme den grønne og den digitale omstilling;

lette nedbringelsen af den private gæld, herunder ved at indføre en effektiv ramme for tvangsauktioner;

for perioden efter 2024, fortsætte med at gennemføre investeringer og reformer, der kan føre til en højere bæredygtig vækst, og bevare en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt
2. fremskynde gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen, herunder ved at sikre passende administrativ kapacitet, og hurtigt færdiggøre REPowerEU-kapitlet med henblik på hurtigt at påbegynde gennemførelsen heraf; gå videre med en hurtig gennemførelse af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken i tæt komplementaritet og synergi med genopretnings- og resiliensplanen
3. træffe foranstaltninger til at forbedre forvaltningen af statsejede virksomheder i overensstemmelse med de internationale standarder

4. mindske afhængigheden af fossile brændsler og diversificere energiforsyningen; udnytte alle uudnyttede muligheder for produktion af vedvarende energi bedre, fremskynde udbredelsen af vedvarende energi ved at anvende egnede økonomiske instrumenter og foretage yderligere investeringer for at opgradere og modernisere elnettet, herunder energilagingsanlæg; fremskynde udviklingen af elsammenkoblinger; udvide og fremskynde energieffektivitetsforanstaltninger for at bekæmpe bl.a. energifattigdom; udvide og fremskynde overgangen til bæredygtig transport; intensivere den politiske indsats med henblik på at tilvejebringe og erhverve de færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for den grønne omstilling.

Udfærdiget i Bruxelles, den ...

På Rådets vegne

Formand
